

תכנית מוסמך במנהל עסקים – הסביבה המשפטית של ניהול עסקים

תקופת לימודים ותאריכים: 20 ביולי 2017 – 14 בספטמבר 2017

מספר הקורס: 209.4100

שם הקורס: הסביבה המשפטית של ניהול עסקים

מרכז אקדמי: ד"ר פאינה מילמן-סיוון

דואר אלקטרוני: fmilmansivan@gmail.com

עוזר הוראה: רועי יפתח נפתלי

דואר אלקטרוני: r27n@walla.com

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא להעניק למנהלות ומנהלים היכרות כללית עם עולם המשפט ועם השפעותיו האפשריות על ניהול עסקים בימינו. במהלך הקורס יוצגו תחומי משפט שונים אשר להם השפעה ישירה ומהותית על משמעותן של החלטות שמנהלים ומנהלות מקבלים יום יום, שעה בשעתה, אגב מילוי תפקידם בתאגיד. תחום המשפט, כתחומים מקצועיים אחרים, מצריך שימוש בשפה ובלוגיקה ייחודיות, והשגת שליטה ובקיאיות ברזיו מחייבת חינוך משפטי שיטתי ומעמיק. אף על פי כן, גם מסגרת מצומצמת יכולה להעניק היכרות בסיסית עם צורת החשיבה המשפטית. למעשה, חשיפה כזו לאופן החשיבה המשפטי ולעקרונות הבסיס של התחומים המשפיעים ביותר על ניהול העסקים הינה מתבקשת בעולמנו, שבו מהפכת המידע הפכה את המשפט לזמין ונגיש יותר לכולנו - עסקים וצרכנים גם יחד. במהלך המפגשים השונים בקורס ישאפו המרצים להציג את מושגי היסוד והנחות היסוד של התחומים שבגדר מומחיותם. הצגה זו תקנה למנהלים כלים לאפיין בעיות משפטיות בזמן אמת, להבין מהם התחומים המשפטיים שבהם עשויה להימצא התשובה לבעיות אלה, היכן ומתי פנייה לייעוץ משפטי או להתדיינות משפטית הינה מתחייבת ומתי ייתכן שניתן לחסוך אותה, ומהם המקורות המשפטיים העיקריים שיחלשו על פתרון של הבעיות.

חשוב להבין כי בשל היקפן המצומצם יחסית של כל אחת מהסקירות שתינתנה במסגרת הקורס, אין בכוחו להוות תחליף ללימודי משפט או להקנות מיומנות לעיסוק עצמאי בתכנים משפטיים (לא כל שכן ייצוג משפטי שעל פי חוק ייוחד לעורכי דין). תכליתו העיקרית של הקורס היא, כאמור, אחרת: להרחיב את המודעות של המנהל והמנהלת לסיכונים המשפטיים העשויים להתייבב בדרכם, לתת להם כלים לזהות את אופי הסיכון או הבעיה (או דווקא יתרון או כוח הגלום במצב עסקי נתון), לזהות צורך בפנייה לייעוץ משפטי, ולהיות מסוגלים להציב בפני הגורם המשפטי שאלות רלבנטיות, מאתגרות וביקורתיות. כל זאת, מתוך מעורבות והבנה רבות יותר של הסביבה המשפטית של ניהול העסקים.

תכני הקורס ואופיו המתודולוגי

היות שהקורס מבקש להקיף שורה של תחומי תוכן משפטיים שונים, יועבר הקורס על ידי מספר מרצים, לפי תחומי מומחיותם. כל שיעור יארך כשלוש שעות אקדמיות ויעסוק בתחום תוכן אחד, כפי שיפורט להלן.

1. דיני הגבלים עסקיים – פרופ' מיכל גל
2. דיני חוזים: עקרונות כלליים – ד"ר יהודה אדר
3. מבוא למשפט ומקורות המשפט הישראלי – ד"ר פאינה מילמן-סיון
4. דיני חברות – פרופ' יעד רותם
5. דיני מיסים – ד"ר לימור ריזה
6. סייבר וקניין רוחני – ד"ר אלדר הבר
7. דיני עבודה – ד"ר פאינה מילמן-סיון
8. דיני נזיקין – ד"ר יהודה אדר
9. בחינה מסכמת

דרישות הקורס והרכב הציון הסופי

דרישות הקורס כוללות:

- חובת נוכחות בשיעורים (שתיאכף).
- הכנת חומרי הקריאה לקראת כל שיעור (נדרשת לשם הצלחה במבחן המסכם).
- עמידה במבחן מסכם (פרטים על אופי הבחינה יימסרו על ידי המרכז האקדמי).
- הציון יבוסס במלואו על הבחינה המסכמת (100%). פרטים על אופי הבחינה יימסרו ע"י רכז התכנית.

שיעור ראשון: 27 ביולי

דיני הגבלים עסקיים 18:00-21:00
פרופ' מיכל גל

חומר חובה:

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988: סעיפים 1 – 47, ד50 – 47.

שיעור שני: 3 באוגוסט

דיני חוזים: עקרונות כלליים 18:00-21:00
ד"ר יהודה אדר

נושאי השיעור:

- 1) כריתת חוזה, תום לב במשא ומתן.
- 2) תרופות בשל הפרת חוזה – אכיפה, ביטול ופיצויים.

חומר חובה:

- חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973.

- חוק החוזים (תרופות) התשל"א-1971.
- ע"א 986/93 קלמר נ' גיא, פ"ד נ(1) 185 (1996).
- ע"א 2371/01 אינשטיין נ' אוסי תכנון והקמת מבנים בע"מ, פ"ד נז(5) 785 (2003).

שאלות מנחות:

לחקיקה:

רפרפו על המבנה של חוק החוזים הכללי (עיינו בעיקר בכותרות, ובאחדים מהסעיפים). במה עוסק כל אחד מהפרקים שבחוק? האם לדעתכם החוק עוסק בחוזים מסוג מסוים? כעת עיינו בחוק השני (חוק התרופות) ונסו להשיב על אותה השאלה.

לפסיקה:

1. מהו הדילמה המשפטית – והחברתית – שהמקרה שנדון בפרשת קלמר נ' גיא מעורר? שימו לב, שכל השופטים הכריעו בדילמה זו באותו אופן, אך נימקו את הכרעתם באופן שונה. איך ניתן להסביר זאת?
2. עיינו בפסק הדין בפרשת אינשטיין. מהן דרכי הפעולה שחוק התרופות פותח בפני משפחת אינשטיין, בהנחה שאכן החוזה עימם הופר על ידי החברה? באיזו אופציה בחרו האינשטיינים? מה לדעתכם הפריע לשופטי הערכאות הנמוכות לפסוק פיצוי גבוה יותר, ומדוע קבע בית המשפט העליון כי הכרעתם הייתה שגויה?

שיעור שלישי: 10 באוגוסט

מבוא למשפט ומקורות המשפט הישראלי 18:00-21:00

ד"ר פאינה מילמן-סיוון

חומר חובה:

- חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
- חוק יסוד: חופש העיסוק
- חוק יסוד: השפיטה
- חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980

שיעור רביעי: 17 באוגוסט

דיני חברות 18:00-21:00

פרופ' יעד רותם

חומר חובה:

- חוק החברות, תשנ"ט-1999: סעיפים 4-6, 11, 46-49, 57, 92, 120, 192-193, 253-254, 345-א-345
- ת.צ. (כלכלי) 11-01-26809 כהנא נ' מכתשים אגן תעשיות בע"מ (טרם פורסמה; ניתנה בתאריך 15.5.11)
- תני"ג (כלכלית) 14-03-13663 ניומן נ' פיננסיטק (טרם פורסם; ניתן בתאריך 24.5.15), פסקאות 1-27, 47-62, 70-133
- תני"ג (מחוזי מרכז-לוד) 12-09-10466 אוסטרובסקי נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ (טרם פורסמה; ניתנה בתאריך 9.8.15), פסקאות 1-42, 47-62

חומר רשות:

- רע"א 4024/14 אפריקה ישראל להשקעות בע"מ נ' כהן (טרם פורסם; ניתן בתאריך 26.4.15)
- זוהר גושן "בעיית הנציג כתיאוריה מאחדת לדיני התאגידים" ספר זיכרון לגואלטירו פרוקצ'יה – חיבורי משפט (תשנ"ז) 239.

שיעור חמישי: 24 באוגוסט (כפול)

דיני מיסים 15:00-18:00

ד"ר לימור ריזה

חומר חובה:

- פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 ס' 1, 2, 17, 28(א)-(ב), 32(1), 89(א).
- פסק דין ע"א 9187/06 מגיד נ' פקיד שומה פתח תקווה (נבו, 2009): פסקאות 1-5 (רקע עובדתי), 16-31 (דיון) וכן פסקה 39 (הכרעת פסה"ד) של השופט דנציגר.

שיעור שישי: 24 באוגוסט (כפול)

קניין רוחני וסייבר 18:00-21:00

ד"ר אלדר הבר

חומר חובה:

- חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007.
- פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972.
- חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967.
- חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999.
- חוק המחשבים, תשנ"ה-1995.
- חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.
- חוק האזנת סתר, תשל"ט-1979.
- חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007.
- פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, ס' 23-24.
- מיכאל בירנהק "משפט המכונה: אבטחת מידע וחוק המחשבים" שערי משפט ד(2) תשס"ו.

חומר רשות:

- Frank H. Easterbrook, Cyberspace and the Law of the Horse, 1996 U. Chi. L. Forum 207 (1996).

שיעור שביעי: 7 בספטמבר

דיני עבודה 15:00-18:00

ד"ר פאינה מילמן-סיוון

חומר חובה:

- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, סעיפים 1, 10, 16, 20, 22, 25, 30.
- חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, סעיפים 1-2, 2א, 6, 8-10, 15, 16.
- חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, סעיפים 1-11.
- חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, סעיפים 1-10.

שיעור שמיני: 14 בספטמבר

דיני נזיקין 15:00-18:00

ד"ר יהודה אדר

חומר חובה:

- פקודת הנזיקין [נוסח חדש]
- חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ם-1980.
- חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.
- סעיפים 1-3 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975.
- סעיפים 1-15 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.
- דנ"א 7794/98 משה נ' קליפורד, פ"ד נז(4) 721, פסקאות 1-21 לפסק דינו של השופט אנגלרד ופסקאות 8-18 לפסק דינו של השופט אור (2003).

בחינה מסכמת: 17 בספטמבר 2017 בשעות אחה"צ.